

Asia: VN/11483/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035

Lausunnonantajan lausunto

Palvelualojen työnantajat Palta ry kiittää lausuntopyynnöstä koskien 7.2.2023 päivättyä luonnosta Kansalliseksi jakeluinfraohjelmaksi vuoteen 2035.

Ohjelman tarkoituksena on edistää kansallisia tavoitteita tieliikenteen uusien käyttövoimien jakeluverkoston kehittämisessä ja siten mahdollistaa Suomessa liikenteelle asetettujen kunnianhimoisten päästövähennystavoitteiden saavuttamista. Ohjelmaluonnoksessa kartoitetaan infrastruktuurin nykytila, tavoitteet ja ennakoitu kehitys sekä pyritään tunnistamaan toimenpiteet ja vastuutahot jakeluinfrastruktuurin kansalliselle kehittämiselle.

Palta pitää tehtyä jakeluinfraohjelmaluonnosta perusteellisesti laadittuna ja informatiivisena, vaikka monen ohjelmaan vaikuttavan asian käsittely on vielä kesken EU:ssa. Eri käyttövoimien sekä ajoneuvotyyppien osalta markkinat ovat hyvin erilaisessa kehitysvaiheessa, minkä johdosta on tärkeää seurata tilanteen kehittymistä, jotta valtion toimenpiteitä voidaan kohdistaa erityisesti sinne, missä markkinaehtoisuuden kehityksen vauhdittaminen on perusteltua. Mikäli jakeluinfra ei synny markkinaehtoisesti, tulee valtiolla olla valmius investoida erityisesti elinkeinoelämän kannalta tärkeän raskaan liikenteen osalta.

Työryhmän arvion mukaan latausinfra on kehittymässä markkinaehtoisesti sähköiselle henkilö- ja pakettiautoliikenteelle. Sen sijaan sähköisen raskaan liikenteen, harvaan asuttujen seutujen sekä TEN-verkkojen ulkopuolisen tieverkon latausinfrale tarvitaan työryhmän arvion mukaan julkista tukea ja muita keinoja. Pitkäjänteisen tuen tarve koskee sekä latausinfraa että raskaan liikenteen uusia käyttövoimia käyttävien ajoneuvojen hankintaa ja käyttöä hankintatukien ja verotuksen keinoin. Työryhmän arvion mukaan julkista tukea tarvitaan raskaan liikenteen AFIR-vaatimusten sekä päästövähennysten edistämiseksi kansallisen jakeluinfra-työryhmän arvion mukaan ainakin 61-95 miljoonaa euroa vuoteen 2030 mennessä.

Raskaan liikenteen kansallisen jakeluinfran kehittämisen nopeuttamiseksi tukitoimia tulisi kohdistaa myös yksityisille investoinneille, esimerkiksi sähkölataus infrale terminaaleissa ja/tai satamissa. Tärkeää raskaan liikenteen osalta on keskittää jakeluinfraa kohtiin, jossa kalusto/autot pitävät taukoja kuten esim. satamien lähellä, terminaaleissa tai levähdyspaikoilla. Kannatamme lähestymistapaa, jossa tankkaus- ja latausasemat sijoitetaan sellaisiin liikenteellisesti perusteltuihin sijainteihin, joista elinkeinoelämän kuljetukset eniten hyötyvät.

Vaikka kansallinen jakeluinfraohjelma koskee vain tieliikennettä, fossiilisista polttoaineista tulee päästä myös eroon muissa kuljetusmuodoissa. Tästä syystä jakeluinfraohjelman toimenpiteiden suunnittelussa on tarkoituksenmukaista ottaa huomioon mahdollisuudet tieliikenteen tankkaus- ja latausasemien yhteiskäyttöisyydelle muiden liikennemuotojen osalta. Selvityksen johtopäätöksissä todetaan, että jatkossa uusien käyttövoimien jakeluinfran tavoitteita ja kehittymistä tulee tarkastella osana kansallista liikennejärjestelmäsuunnittelua, johon Suomessa käytössä oleva Liikenne 12 - liikennejärjestelmäsuunnittelu ja väyläverkon investointiohjelma antaa hyvät edellytykset.

Rauhamäki Tatu
Palvelualojen työnantajat Palta ry.

Laitinen Petri
Palvelualojen työnantajat Palta ry.